

[Skatteministeren]

Men jeg sagde også ved samme lejlighed, at det er åbenbart for enhver, at renteaftgiftsloven er en overordentlig kompliceret lovgivning, som indebærer utrolig store administrative vanskeligheder. Grundproblemet med renteaftgiften er selvsagt, at renteaftgiften bygger på en i praksis umulig sondring mellem forbrugslån og øvrige lån. Alle har altid vidst, at det er en i praksis umulig opgave. Alligevel har man med loven om renteaftgift forsøgt at lave en sådan sondring.

Og det forsøg blev gjort, selvfølgelig ikke fordi nogen var af den opfattelse, at dette her var en administrativt vidunderlig ting, men af den samfundsøkonomiske grund, at det var nødvendigt at stimulere til større privat opsparing og dæmpe gældsstiftelse til privat forbrug. Det er altså nogle overordnede samfundsøkonomiske hensyn, der har vejet tungere end de klare administrative ulemper, der har været oplagte for enhver i hele renteaftgiftens levetid.

Jeg vil også fastslå, at med den struktur, som renteaftgiften har, er det i praksis umuligt nogen sinde at komme til en situation, hvor der kan sendes opkrævninger ud, der med sikkerhed er korrekte. Jeg tror i øvrigt, at hr. Stavad vil medgive mig, at på den måde, renteaftgiften er bygget op, kan det ikke lade sig gøre på forhånd at sende opkrævninger ud, som man med sikkerhed ved er korrekte. Det ligger i selve lovens natur, sådan har det været, og det har alle også været klar over, men regeringen har blot fundet, at nogle overordnede samfundsøkonomiske hensyn alligevel tilsagde at løfte denne administrative byrde.

Når regeringen nu fremsætter et forslag om at afskaffe renteaftgiften fra og med afgiftsåret 1988, er der to grunde til det:

For det første kan man lige så godt sige det ligeud, at det er et led i et politisk forlig. Det er heller ikke nogen hemmelighed, at den ene af parterne i dette forlig, nemlig Fremskridtspartiet, har lagt utrolig stor vægt på, at renteaftgiften blev afskaffet som led i dette forlig. Regeringen har skønnet, at det set i denne politiske sammenhæng var forsvarligt at fremsætte forslag om afskaffelse af renteaftgiften fra og med afgiftsåret 1988.

Den anden grund er, at regeringen er af den opfattelse, at en række faktorer i samfundsøkonomien nu bidrager til at dæmpe forbrugsudviklingen og gældsstiftelse til forbrug, faktorer,

der måske i virkeligheden er endnu stærkere end den renteaftgift, der nu foreslås afskaffet.

Lad mig i den forbindelse pege på, at realrenten efter skat, altså den reelle rente, der skal betales, når der stiftes gæld, er overordentlig høj i dag, når der tages hensyn til inflation og skat. Det er altså i dag også uden renteaftgift meget dyrt at stifte gæld. Hvis man f.eks. tager udgangspunkt i kassekreditrenten, var den i 1986 – det var, før skattereformen trådte i kraft, og det var før renteaftgiften – efter fradrag af skat og inflation negativ; da fik man faktisk en præmie for at stifte gæld. Men med de udsigter, der nu er for 1990, vil den reelle rentebyrde, når der tages hensyn til både skat og inflation, være positiv i forhold til en kassekredit; den vil ligge et sted mellem 2,1 og 2,8 pct. i positiv realrente. Det er historisk set en forholdsvis høj realrente. Det betyder altså, at det fremover også uden renteaftgiften er væsentlig dyrere at stifte gæld, end det var, før renteaftgiften blev indført.

Derfor kan jeg da helt tilslutte mig det råd, som flere har givet, nemlig at det, at renteaftgiften nu afskaffes, ikke må opfattes som et signal om, at nu kan man bare stifte gæld til privat forbrug.

Både den enkelte borger og samfundet vil være godt tjent med, at den adfærdsændring, der er indtruffet i løbet af 1987 og 1988, fortsætter, nemlig at gældsstiftelse dæmpes og privat opsparing går i vejret. Jeg tror også, at mange familier har oplevet, at det trods alt er rarere at forsøge at få nedbragt gælden i stedet for bare at øge den, og det skyldes netop det forhold, at realrenten nu er så høj. Det er den ene faktor, der gør, at nye kræfter har taget over, hvor renteaftgiften slap.

Den anden faktor er den meget, meget afdæmpede realindkomstudvikling i samfundet. Netop i perioden 1986–1987 steg realindkomsterne ret kraftigt, og det bidrog givet til en eksplosion i forbruget, også det lånefinansierede forbrug, men i øjeblikket er der en overordentlig afdæmpet realindkomstudvikling, og det er nok en faktor, der virker meget kraftigere end renteaftgiften i retning af at dæmpe forbrugsudviklingen.

På den baggrund og sammenholdt med de næsten uløselige administrative vanskeligheder, der var knyttet til renteaftgiften, fandt regeringen altså, at det nu var forsvarligt at foreslå renteaftgiften afskaffet.